

Preek **Bidstond voor gewas en arbeid /Maaltijd van de Heer**

Zondag 17 maart 2019, 10.00 uur (2^e in de 40 dagentijd)

Voorganger: ds. Bert de Wit

Schriftlezing: Lucas 9:28-36

Gemeente van onze Heer, Jezus Christus,

Jezus ging 'met Petrus, Johannes en Jakobus de berg op om te bidden'. Met die mededeling begint het verhaal. En omdat wij vandaag onze bidstond voor gewas en arbeid houden, lijkt het mij goed om eens te kijken naar hoe Jezus bidt. Wat betekent bidden voor Jezus? En wat heeft dat voor ons te betekenen? In het bijzonder voor ons gebed voor gewas en arbeid.

Want, laten we eerlijk zijn, daar weten we niet zo goed raad mee. Eigenlijk was afgelopen woensdag al Biddag voor gewas en arbeid, maar toen hadden we waarschijnlijk iets anders te doen. Wij doen het al sinds jaren gewoon de zondag erop. Op zondag komen wij toch al bijeen, onder andere om te bidden – dan nemen we dat gewas en die arbeid maar gelijk mee. Wij nemen er niet meer apart de tijd voor. Natuurlijk heeft dat te maken met de verstedelijking. Wij kennen bijna geen boeren en tuinders meer. En als stedelingen raken wij steeds meer vervreemd van de agrarische sector. Maar ik denk, dat het ook te maken heeft met onze verlegenheid met bidden. Hoe moet je nou bidden voor gewas en arbeid? Zouden de spruitjes beter groeien als wij bidden voor het gewas? En waar moeten we eigenlijk voor bidden: dat er méér of dat er minder biggetjes geboren worden? Kortom, wij weten niet meer hoe wij moeten bidden.

Of zouden wij het nooit hebben geweten?

De leerlingen van Jezus wisten het kennelijk ook niet. 'Heer, leer ons bidden', vroeg één van hen. Waarop Jezus liet horen hoe hij dat deed: 'Onze Vader...'. Maar dat was niet de enige keer dat Jezus les gaf in bidden. Ook in het verhaal van vandaag laat Jezus zien wat bidden is. Ik denk zelfs dat alle verhalen over Jezus ons duidelijk maken wat bidden is. Jezus is heel zijn leven in gebed. Hij is altijd in gesprek met God en God met hem. Het is een verborgen omgang, want de mensen zien het niet. Dat is ons probleem. Wij hebben een probleem met bidden, omdat wij het niet zien. Wij zien niet wat het is. En ook niet dat het er is.

Jezus wil het laten zien, om te beginnen aan Petrus, Johannes en Jakobus. Zij worden uitgenodigd om met hem boven op de berg te bidden.

Petrus, Johannes en Jakobus waren de leerlingen van het eerste uur. Zij mochten er bij zijn als er iets bijzonders gebeurde. Bijvoorbeeld, toen het dochtertje van Jaïrus door Jezus werd opgewekt. Zij werd wakker geroepen uit haar doodsslaap: 'Meisje, opstaan!' En later, in de laatste nacht van Jezus' aardse leven, doet hij op deze drie een beroep om met hem te waken. Het wonderlijke is, dat zij steeds in slaap vallen. Die drie mogen getuigen zijn van de meest intieme momenten, van de grootste geheimenissen, van mystieke Godservaringen – maar zij vallen er bij in slaap! Alsof Gods aanwezigheid slaapverwekkend is...

Ik zie ook wel eens iemand knikkebollen tijdens de preek. Maar dan denk ik dat het aan mij ligt – niet aan Gods aanwezigheid, of zo.

Die drie leerlingen – Petrus, Jakobus en Johannes – werden in de vroege kerk gezien als de meest vooraanstaande apostelen. Maar dat was niet zo, omdat zij de beste leerlingen van Jezus waren. Dat waren zij niet, volgens het evangelie. Zij waren zwakke leerlingen en zij waren hardleers. Juist daarom zijn zij zo belangrijk voor de kerk geworden. Want wie herkent zich niet in hun zwakte?

Gelukkig zijn zij nog op tijd wakker geworden! Anders hadden wij het belangrijkste gemist. Want wij – die het Nieuwe Testament lezen – kijken door hún ogen. Wij zien wat zij hebben gezien. En wij zien níet wat zij hebben gemist. Zij zijn voor ons de naaste getuigen van het geheim dat aan het licht gekomen is. Zij hebben getuigenis afgelegd van wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord.

En dat hun getuigenis oprecht en betrouwbaar is, kun je opmaken uit het feit dat zij eerlijk hebben toegegeven dat zij in slaap waren gevallen. Wij vinden het al moeilijk om toe te geven dat we hebben zitten knikkebollen in de kerk. ('Nee hoor, ik kan beter luisteren met mijn ogen dicht...') Kun je nagaan hoe moeilijk het is om toe te geven dat je in slaap bent gevallen, op het moment dat je de kans kreeg om Gód te zien.

Want die kans werd hun door Jezus geboden. Zij mochten op de berg getuigen zijn van Gods aanwezigheid. God zij dank werden zij net op tijd wakker.

Misschien had Jezus even moeten waarschuwen van tevoren: 'Jongens, wel wakker blijven hè! Want wat je nou gaat zien, dat zul je niet geloven.' Maar Jezus had alleen gevraagd of ze mee gingen om te bidden daarboven.

En wat doe je dan? Je zegt geen 'nee'. Je gaat gewoon mee en je doet net als hij: handen samen, ogen dicht... En dan zeg je in gedachten je gebeden op.

Je hebt zo'n riedel die dan passeert: je ouders, je kinderen, zieke mensen, geldzorgen. Soms zit je ergens mee en dan herhaal je dat nog maar eens. Je probeert jezelf voor te houden dat je het moet loslaten. Je moet je zorgen toevertrouwen aan de Heer, maar dat lukt niet altijd. Vaak word je alleen maar zenuwachtiger als je aan al je zorgen denkt. En op den duur val je in slaap.

Dat is niet de bedoeling, maar het gebeurt. Dat is wat er gebeurt als je bidt.

Of gebeurt er nog iets anders?

Wat gebeurt er als Jezus bidt?

'Terwijl Jezus aan het bidden was, veranderde de aanblik van zijn gezicht en werd zijn kleding stralend wit.'

Je kon aan hem zien dat hij bij God was. Jezus was ingebed in God, dát kon je zien.

En je kon ook meeluisteren naar zijn gebed, want hij was niet alleen. 'Opeens stonden er twee mannen met hem te praten: het waren Mozes en Elia, die in hemelse luister verschenen waren.'

Mozes en Elia, over wie geschreven staat dat zij met God hebben gesproken boven op een berg.

En die beide, volgens de overlevering, zijn opgenomen in de hemel. Als Jezus bidt dan is hij als het ware in de hemel. Of de hemel is bij hem, op aarde. Hoe het ook zij, wij zien Jezus in het hemelse licht.

Althans, als wij op tijd wakker worden. Petrus, Johannes en Jakobus zien het pas als zij wakker worden. Zij moeten de slaap uit hun ogen wrijven voor zij het zien. En dan weten ze nog niet wat zij zien...

Zou dit alles ook al te zien zijn geweest toen zij nog sliepen? Of is dat een verkeerde vraag?

Zou het in het verhaal juist gaan om dat wakker worden?

Dan kunnen wij van dit verhaal leren, dat het er is – ook als wij het niet zien. Als wij het niet zien dan komt dat doordat wij nog slapen. Het is er, Hij is er: Gód is er! Wij zijn ingebed in God, maar wij zien het niet omdat wij slapen. Wij moeten wakker worden om het te zien.

Wij moeten gewekt worden uit onze doodsslaap. Want wij zijn als de dood voor God. Wij hunkeren naar God, wij verlangen naar zijn licht. Maar tegelijk is er iets dat ons doet terugdeinzen. Wij voelen ons ongemakkelijk als Hij ons te na komt. Wij verlangen om het licht te zien. En wij vallen in slaap om het niet te hoeven zien.

Wij klagen vaak dat wij God niet begrijpen. Waarom overkomt ons dit en waarom doet Hij niet dat? Maar het zou niet vreemd zijn als het andersom ook zo was: dat God zich zou beklagen, omdat Hij de mensen niet begrijpt. Want wat willen wij nou?

Willen wij dat God met ons is? Waarom weren wij Hem dan af?

Zou dat te maken hebben met het gesprek daarboven? Jezus die met Mozes en Elia aan de praat was, 'over het levenseinde dat hij in Jeruzalem zou moeten volbrengen'?

Jezus wist wat hem te wachten stond. Acht dagen geleden had hij het daar ook met zijn leerlingen over gehad. Hij had hen gewaarschuwd, dat de Messias zou moeten lijden en dat hij

door de mensen zou worden verworpen en gedood. Maar hij had ook gezegd dat hij uit de dood zou worden opgewekt. Daarover ging het gesprek in het hemelse licht.

Maar “terwijl hij nog aan het spreken was, kwam er een wolk aandrijven die een schaduw over hen wierp; ze werden bang toen de wolk hen omhulde. Er klonk een stem uit de wolk, die zei: “Dit is mijn Zoon, mijn uitverkorene, luister naar hem!”

En toen was het voorbij: Jezus was weer alleen.

Er was niets meer te zien en niets meer te horen.

Hier moesten de leerlingen het mee doen.

Zij hadden gezien en gehoord wat bidden is, wat er gebeurt als Jezus in gebed is. Zij begrepen er niets van op dat moment. Petrus wilde de situatie vasthouden door tenten te bouwen. Maar in een gebed kun je niet kamperen. Je kunt niet God op welke manier dan ook een plekje geven in je leven. Het is eerder andersom: jouw leven krijgt een plekje in God. Dat gaan wij zien door te bidden. En als wij dat zien dan worden wij wakker.

En dan neemt Jezus zijn leerlingen weer mee naar beneden.

Het eerste wat zij zien onder aan de berg, is een wanhopige man met een doodzieke zoon. Een biddende vader: ‘Meester, help mij, mijn zoon is ziek!’

De leerlingen staan weer met beide benen op de grond. Het lijkt of er niets is veranderd.

Het bidden van Jezus heeft de problemen van mensen niet opgelost. Ziekte en dood, verdriet en wanhoop - het is er allemaal nog steeds.

Wij kunnen bidden voor gewas en arbeid tot wij een ons wegen - dat zal geen einde maken aan de nood van de wereld.

Wat doen wij dan als wij bidden? Wat maakt het uit?

Het maakt een wereld van verschil. Het gaat om leven en dood als wij bidden.

Om precies te zijn: om óns leven en om ónze dood. Want als wij bidden roept God ons wakker en wekt Hij ons tot leven. Hij laat ons zien wat geen oog heeft gezien en horen wat geen oor heeft gehoord.

Als wij bidden dan is Jezus met ons in gesprek: Hij die leeft en die bij ons is.

Wij horen hoe hij ons uitnodigt aan zijn tafel. Wij zien hoe hij voor ons het brood breekt en de wijn schenkt. En wij begrijpen nauwelijks dat hij ons zijn leven geeft, dat wij mogen delen met alle mensen in dit aardse dal.

In de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest.

Amen.